

VALTION TUET

C 23/96 (ex NN 181/95)

Italia

(96/C 368/02)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

*(Euroopan yhteisöjen perustamisopimuksen 92, 93 ja 94 artikla)***Euroopan yhteisön perustamisopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti annettu komission tiedonanto jäsenvaltioille sekä muille asianomaisille tuesta, jonka Sardinian viranomaiset ovat myöntäneet sardinialaisille laivanvarustajille**

Komissio on ilmoittanut seuraavalla kirjeellä Italian hallitukselle päätöksestään aloittaa Euroopan yhteisön perustamisopimuksessa määrätty menettely.

”Komissio kiinnitti sille tehdyssä valituksessa esitettyjen tietojen perusteella huomiota 15 päivänä toukokuuta 1951 annetulla alueellisella lailla n:o 20, sellaisena kuin se on muutettuna 19 päivänä heinäkuuta 1954 annetulla alueellisella lailla n:o 15 ja 4 päivänä kesäkuuta 1988 annetulla alueellisella lailla n:o 11, käyttöön otettuun laivanvarustamotoimintaa koskevaan alueelliseen tukijärjestelmään. Vaikka tämä järjestelmä onkin otettu käyttöön ennen EY:n perustamisopimuksen voimaantuloa, sitä on kuitenkin muutettu huomattavasti perustamisopimuksen voimaantulon jälkeisillä säädöksillä. Koska Italian viranomaiset eivät ole lähettäneet mitään ilmoitusta näistä muutoksista, komissio pitää kyseistä järjestelmää ilmoittamatta jätettynä tukena.

EY:n perustamisopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa määrättyjen menettelyjen mukaisesti Italian viranomaisia pyydettiin 10 päivänä syyskuuta ja 23 päivänä marraskuuta 1993 päivätyissä kirjeissä toimittamaan tietoja kyseisistä tukijärjestelmistä. Tiedot toimitettiin 20 päivänä joulukuuta 1993 päivätyssä kirjeessä. Roomassa 18 päivänä tammikuuta 1994 pidetyssä kahdenvälisessä kokouksessa komission yksiköille ilmoitettiin, ettei asia kuulu liikenne- ja merenkulkuasioita käsittelevän ministeriön vaan teollisuusasioita käsittelevän ministeriön vastualueeseen, jolle asia luvattiin siirtää. Komissio muistutti 7 päivänä maaliskuuta 1995 päivätyllä kirjeellä Italian viranomaisia näiden lupauksesta toimittaa asiakirjat toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ja pyysi niiltä vastausta. Kahdesta 2 päivänä elokuuta 1995 ja 31 päivänä heinäkuuta 1995 lähetetystä muistutuksesta huolimatta komissio ei saanut vastausta.

Kyseisen alueellisen lainsäädännön mukaan rahoitusta voidaan myöntää yksinomaan sellaisille laivanvarustamoille ja muille tämän alan yrityksille, joiden kotipaikka, verotuksellinen kotipaikka ja rekisteröintipaikka ovat Sardiniasa. Lisäksi rahoituksen myöntäminen on sidottu laivanvarustajille asetettuun velvoitteeseen palkata aluksiinsa saardinialainen henkilökunta.

Alueellisessa investointitukijärjestelmässä määrätään rahoituksen myöntämisestä pienikorkoisina lainoina koron tason ollessa 4,5 prosenttia, kun on kyse laivanrakennuk-

sesta, alusten muuntamisesta tai niiden korjauksesta, ja 3,5 prosenttia, kun on kyse alusten ostosta. Ennakkomaksun osuus saa olla enintään 20 prosenttia, kun on kyse laivanrakennuksesta, alusten muuntamisesta tai niiden korjauksesta, ja kaikissa muissa tapauksissa (erityisesti, kun on kyse ostoista) enintään 60 prosenttia. Laivayhtiön saama avustus vastaa siis tällaisesta lainasta maksettavien korkojen ja samoissa olosuhteissa toimivan kilpailevan laivanvarustajan maksamien korkojen (17–22 %) erotusta.

Nämä lainat maksetaan takaisin 12 vuotuiserässä, ja takaisinmaksu alkaa vasta kolmantena vuonna sen jälkeen, kun kyseinen alus on otettu käyttöön. Italian viranomaisten toimittamista tiedoista ilmenee, että Sardiniasa toimiva teollisuuden luottoyritys on vuodesta 1951 alkaen käsitellyt ja hyväksynyt 54 lainahakemusta, joiden yhteissumma on noin 17,3 miljardia Italian liiraa (8,6 miljoonaa ecua), ja että käsiteltävänä on parhaillaan tusinan verran hakemuksia, joiden yhteissumma, joko on noin 134 miljardia Italian liiraa (66,5 miljoonaa ecua), on kahdeksan kertaa niin suuri kuin vuosina 1951–1993 myönnetty summat yhteensä.

Pienikorkoisten lainojen lisäksi alueellisessa laissa määrätään mahdollisuudesta myöntää laivanvarustamoille, jotka ovat siihen oikeutettuja, ja ainoastaan niiden ostessa aluksen rahoituslaesingilla, eräänlaisena ’vuokrana’ annettava avustus, joka vastaa viitekorolla laskettujen vuotuisen lainanlyhennysten ja 5 prosentin korolla laskettujen vuotuisen lainanlyhennysten erotusta. Viitekoroko on avustuksen myöntämispäivänä voimassaoleva laivayhtiölle myönnetyn lainan korko. Koska Italian viranomaiset eivät selittäneet tarkalleen, mikä merkitys aiotulla avustuksella on, komissio ei pysty tekemään päätöstä siitä, ovatko nämä toimenpiteet perustamisopimuksen mukaisia.

EY:n perustamisopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä tuki valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuontannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinnoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissiolle toimitetuista tiedoista ilmenee, että noin 96 prosenttia yhteisöstä tulevista tavaroista kuljetetaan Sardiniaan ja noin 94 prosenttia Sardiniasa peräisin olevista

tuotteista kuljetetaan Euroopan meriteitse. Lisäksi markkinoilla toimivat laivayhtiöt hallitsevat 65:tä prosenttia yhteisön ja Sardinian välisestä matkailuliikenteestä (matkustajat, joilla on mukanaan ajoneuvo).

Komission yksiköt katsovat, että Italian hallitus ei ole toimittanut siltä useaan otteeseen pyydettyjä tietoja, joita tarvitaan sen arvioimiseksi, onko tämä alueellinen tukijärjestelmä EY:n perustamissopimuksen määräysten mukainen. Tämä investointitukijärjestelmä ei myöskään täytä edellytyksiä EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 2 kohdassa säädettyihin poikkeuksiin oikeuttamiseksi: kyse ei ole yksittäisille kuluttajille myönnettävästä sosiaalisesta tuesta eikä luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi myönnettävästä tuesta. Toimitettujen tietojen perusteella ei myöskään vaikuta siltä, että tämä tuki täyttäisi perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan edellytykset, koska sitä ei ole tarkoitettu taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma, eikä myöskään Euroopan yhteisön yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen. Siltä osin kuin on kyse tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen tarkoitettusta tuesta, perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätään nimenomaisesti, ettei tuki saa muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Koska tässä tapauksessa Italian niemimaan, Sardinian ja Korsikan välinen kauppa koskee osaltaan myös yhteisöä, komissio katsoo, että kaikki kyseisillä markkinoilla toimiville yrityksille myönnetyt tuet voivat vääristää tai uhata vääristää kilpailua.

Lisäksi komissio toteaa, että tämä lainsäädäntö pitää voimassa kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää sisältäviä säännöksiä, jotka ovat ristiriidassa sijoittautumisvapautta koskevien EY:n perustamissopimuksen 6 artiklan, 48 artiklan 2 kohdan ja 52 artiklan kanssa, koska kyseisen tuen saamisen edellytyksenä on, että lainanvarustamojen kotipaikan, verotuksellisen kotipaikan ja rekisteröintipaikan on oltava Sardiniaassa ja että niiden on palkattava aluksiinsa sardinialaisia työntekijöitä.

Edellä olevan huomioon ottaen komissio on päättänyt aloittaa EY:n perustamissopimuksen mukaisen menettelyn saadakseen Italian toimivaltaisilta viranomaisilta sekä muilta jäsenvaltioilta ja niiltä osapuolilta, joita asia koskee, tarkempia tietoja asiasta.

Komissio pyytää hallitustanne huomioimaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* N:o C 156, s. 5 22 päivänä kesäkuuta 1995 julkaistun tiedonannon, joka koskee jäsenvaltioille EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdasta johtuvia velvoitteita ja jonka mukaan tuensaajia saatetaan vaatia palauttamaan laittomasti eli ilman komission perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen tekemää lopullista päätöstä myönnetty tuki.

Tuen palauttamisen yhteydessä on maksettava myös päivästä, jona laitton tuki on myönnetty, vaikuttava korko Italian lainsäädännön mukaisia erityisesti valtion maksusitoumusten viivästyskorkoja koskevia menettelyjä ja määräyksiä noudattaen. Tämä on tarpeen tilanteen palauttamiseksi ennalleen poistamalla tuensaajilta kaikki tuen maksamispäivästä alkaen laittomasti saadut rahoitusetuudet.

Komissio ilmoittaa hallituksellenne, että EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamista koskeva päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, jotta muut jäsenvaltiot ja ne osapuolet, joita asia koskee, voivat esittää huomautuksensa asiasta."

Komissio vaatii muita jäsenvaltioita ja muita asianomaisia esittämään sille huomautuksensa kyseisistä toimenpiteistä kuukauden kuluessa tämän tiedonannon julkaisemisesta seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio,
Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Bruxelles/Brussel.

Huomautukset toimitetaan Italian hallitukselle.